

2022-2023

PTA-4 programma van toetsing en afsluiting
TL en GL

Baanderherencollege

1 oktober 2022

Beste leerling (en ouders/ verzorgers),

Voor je ligt het programma van toetsing en afsluiting (PTA) van het Baanderherencollege. Bewaar dit document goed omdat je er in terug kunt vinden op welke wijze het (school)examen in het derde en/of het vierde leerjaar is samengesteld.

Alle onderdelen genoemd in het PTA tellen mee voor het school- of eindexamen, daarom is de school en dus ook jij meer gebonden aan formele regels dan bij de overige toetsen. Het is dan ook belangrijk dat je het PTA én het examenreglement goed doorneemt.

Dit PTA hangt nauw samen met het examenreglement van het Baanderherencollege. Hierin staat onder meer vermeld dat je je slechts onder strikte voorwaarden kunt afmelden voor een PTA, ook staat daar in vermeld onder welke voorwaarden je mogelijk een PTA-onderdeel kunt inhalen of herkansen.

Bij eventuele onduidelijkheden over een bepaald vak kan je eigen vakdocent onderdelen uit dit PTA toelichten, zodat je weet wat er van je verwacht wordt tijdens het (school)examen.

Bij onduidelijkheden in het algemeen over het PTA of het examenreglement kun je vragen stellen aan je teamleider of aan de secretaris eindexamen.

Hoewel dit PTA en de het examenreglement met de grootste zorgvuldigheid tot stand zijn gekomen, kan er een onvolkomenheid in staan. Wanneer deze geconstateerd wordt, wordt deze door de schoolleiding, in overleg met de betreffende vakgroep, hersteld en de herstelde versie aan de leerlingen doorgegeven.

Natuurlijk wensen wij je namens alle medewerkers van het Baanderherencollege veel succes toe op weg naar een VMBO-diploma!

Examencommissie Baanderherencollege

AARDRIJKSKUNDE

Theoretische en gemengde leerweg

Methode: De wereld van

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Eindtoets leerjaar 3 compleet. (Open boek toets)	<p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde K7 Arm en Rijk K5 Bronnen van Energie K9 Grenzen en identiteit V2 Casus bronnen van energie V4 casus Arm en Rijk V6 Casus Grenzen en identiteit</p> <p>3,13,14,15 7,8,9 19,20,21 23,25,27</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de kandidaat in dat verband:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; - aardrijkskundige werkwijzen toepassen; - gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden - informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; <p>De kandidaat kan verschillen tussen meer en minder welvarende wijken en voorstellen voor verbetering van de woon- en leefomstandigheden in de eigen regio beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan regionale verschillen in welvaart in Nederland beschrijven en verklaren.</p> <p>De kandidaat kan regionale verschillen in welvaart in een buiten-Europese macroregio en een contrasterende macroregio elders in de wereld beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken</p> <p>De kandidaat kan het gebruik van energie in de eigen regio beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van energie en de effecten ervan beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan het gebruik van energie en de gevolgen</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	4%

		<p>ervan voor Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer energiegebruik en de effecten ervan beschrijven en de situatie in beide gebieden vergelijken</p> <p>De kandidaat kan het gebruik van energie en de gevolgen ervan in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van energie en de effecten ervan beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan verschillende soorten grenzen in de eigen regio beschrijven en verklaren en verbanden leggen met identiteit.</p> <p>De kandidaat kan verschillen in regionale identiteit en de manier waarmee men daarmee omgaat in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa, beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.</p> <p>De kandidaat kan territoriale conflicten in een buiten Europese macroregio en verklaren en verbanden leggen met grondstoffen en culturele verschillen.</p> <p>De kandidaat kan de verhouding tussen de verschillende gebruikte bronnen van energie in een buiten-Europese macroregio beschrijven en de voor- en nadelen van die energiebronnen beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan de vicieuze cirkel tussen armoede, honger en gezondheid in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen ter verbetering van de situatie beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan verschillende regionale tegenstellingen in een buiten-Europese macroregio beschrijven en maatregelen ter verbetering van de situatie beschrijven.</p>				
B	Hoofdstuk 1: Water in Nederland (Paragraaf 1 t/m 8)	<p>Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p> <ul style="list-style-type: none"> -De kenmerken van je eigen water regio (par. 1) -Wie er in je eigen regio gebruik maken van water (par. 1) -De korte waterkringloop (par. 2) -De lange waterkringloop (par. 2) -De aanvoer, opslag en afvoer van water in stroomgebieden (par. 2) -De aanvoer, opslag en afvoer van water in drie soorten Nederlandse rivieren (par. 3) -Het belang van watertransport voor Nederland (par. 3) -Het Nederlandse rivieren-landschap (par. 4) -Waar en wanneer Nederland te maken heeft met wateroverlast en watertekort (par. 4) -Hoe waterbeheer in Nederland is georganiseerd (par. 5) -De voor- en nadelen van waterbeheer en maatregelen tegen wateroverlast en watertekort in Nederland vanuit verschillende dimensies (par. 5) -Verschillen in het watergebruik tussen huishoudens, landbouw en industrie (par. 6) -De manieren van drinkwaterwinning in Nederland beschrijven en verklaren (par. 6) 	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%

		<p>-De gevolgen van het toenemende watergebruik in Nederland beschrijven en verklaren (par. 7)</p> <p>-De voor- en nadelen van maatregelen voor duurzaam watergebruik beschrijven (par. 7)</p> <p>-Welke maatregelen in je eigen omgeving voorkomen (par. 8)</p> <p>Wat moet je kunnen onderscheiden?</p> <p>-Drie soorten Nederlandse rivieren (par. 3)</p> <p>Wat moet je kunnen herkennen?</p> <p>-Gevolgen van wateroverlast en watertekort in het landschap (par. 4)</p> <p>Wat moet je kunnen beoordelen?</p> <p>-Wat de beste maatregelen voor duurzaam watergebruik zijn om water, energie en geld te besparen.</p> <p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde K6 Water</p> <p>3, 10 ,11</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de kandidaat in dat verband:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; - aardrijkskundige werkwijzen toepassen; - gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden - informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; <p>De kandidaat kan het gebruik van water in de eigen regio beschrijven en verklaren en maatregelen voor duurzamer gebruik van water beschrijven.</p> <p>De kandidaat kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in Nederland beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven.</p>				
C	<p>Hoofdstuk 1: Water in het Midden-Oosten en China (Paragraaf 9 t/m 17)</p>	<p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde K6 Water K7 Arm en Rijk V3 Casus water</p> <p>3, 11, 12, 14, 24</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de kandidaat in dat verband:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; - aardrijkskundige werkwijzen toepassen; - gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden - informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; <p>De kandidaat kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in Nederland beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%

		<p>De kandidaat kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in een buiten-Europese macroregio en een contrasterende macroregio elders in de wereld beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven en de situatie in beide gebieden vergelijken.</p> <p>De kandidaat kan regionale verschillen in welvaart in Nederland beschrijven en verklaren.</p> <p>De kandidaat kan de waterhuishouding in een buiten Europese macroregio beschrijven en maatregelen ter verbetering beschrijven.</p>				
		<p style="text-align: center;">Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Belangrijkste kenmerken van de bevolking, de economie, de politiek, het klimaat en de landschappen in China (par. 9) -Belangrijkste kenmerken van de bevolking, de economie, de politiek, het klimaat en de landschappen in het Midden-Oosten (par. 10) -Kenmerken van aanvoer, opslag en afvoer van water van de grote rivieren in China (par. 11) -Wateroverlast, watertekorten en de ruimtelijke gevolgen daarvan in stroomgebieden in China (par. 11) -Kenmerken van aanvoer, opslag en afvoer van water van de grote rivieren in het Midden-Oosten (par. 12) -Wateroverlast, watertekorten en de ruimtelijke gevolgen daarvan in stroomgebieden in het Midden-Oosten (par. 12) -De overeenkomsten en verschillen tussen de stroomgebieden en het watertransport in China en het Midden-Oosten (par. 13) -De overeenkomsten en verschillen in wateroverlast en watertekort in China en het Midden-Oosten (par. 13) -De drinkwaterwinning in China en het Midden-Oosten (par. 14) -Het watergebruik in China en het Midden-Oosten (par. 14) -Het duurzaam watergebruik in China en het Midden-Oosten (par. 14) -De ligging van de grote waterprojecten in het Midden-Oosten (par. 15) -De internationale conflicten in het Midden-Oosten door de aanleg van grote waterprojecten (par. 15) -De gevolgen van grote waterprojecten in het Midden-Oosten voor verschillende groepen mensen (par. 16) -De gevolgen van verschillende scenario's van watergebruik in het Midden-Oosten (par. 16) 				
		<p style="text-align: center;">Wat moet je in de atlas kunnen onderzoeken?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Waterproblemen in Nederland, China en het Midden-Oosten (par. 17) 				
D	<p>Hoofdstuk 2: Bevolking en Ruimte in Nederland en Duitsland (Paragraaf 1 t/m 9)</p>	<p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde K8 Bevolking en Ruimte</p> <p>3, 16, 17</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%

		<p>kandidaat in dat verband:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; - aardrijkskundige werkwijzen toepassen; - gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden - informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; <p>De kandidaat kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in de eigen regio beschrijven en De kandidaat kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken. verklaren.</p>				
		<p>Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Waarom veel Nederlanders vlak over de grens in Duitsland wonen (par. 1) -De economische en politieke ontwikkeling van Duitsland sinds 1945 (par. 1) -Hoe steden en dorpen in Nederland en Duitsland vanaf 1950 zijn veranderd wat betreft wonen, werken en voorzieningen (par. 2) -De verschillen en overeenkomsten van steden en dorpen in Nederland en Duitsland vergelijken (par. 2+3) Hoe steden en dorpen in Nederland en Duitsland vanaf 1950 zijn veranderd wat betreft verkeer, recreatie en natuur (par. 3) -De verschillen en overeenkomsten van de inrichting van de Randstad en het Ruhrgebied vergelijken (par. 4) -De herinrichting van het Ruhrgebied vanuit een politieke, sociale, economische en natuurlijke dimensie (par. 4) -De natuurlijke bevolkingsgroei in Nederland en Duitsland vanaf 1950 (par. 5) -Waarom de natuurlijke bevolkingsgroei in Nederland en Duitsland vanaf 1950 verschillend verliep (par. 5) -De bevolkingsspreiding in Nederland en Duitsland vanaf 1950 beschrijven (par. 6) -Waarom de bevolkingsspreiding in Nederland en Duitsland vanaf 1950 zich verschillend ontwikkelde (par. 6) -Waarom in stedelijke gebieden meer voorzieningen zijn dan in landelijke gebieden (par. 6) -Welke groepen migranten sinds 1950 naar Nederland en Duitsland kwamen (par. 7) -De binnenlandse migratie in Nederland en Duitsland sinds 1950 (par. 7) -De bevolkingsontwikkeling in jouw wijk of een wijk in jouw gemeente en de gevolgen daarvan (par. 9) 				
		<p>Wat moet je kunnen doen?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Uitspraken over de toekomstige bevolkingsgroei in Duitsland en Nederland, met behulp van leeftijdsdiagrammen en het transitie-model (par. 8) 				
		<p>Wat moet je kunnen herkennen?</p> <ul style="list-style-type: none"> -Verschillende vormen van ruimtegebrek op een satellietbeeld (par. 1) 				
E	<p>Hoofdstuk 2: Bevolking en Ruimte in China (Paragraaf 10 t/m 17)</p>	<p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde K8 Bevolking en Ruimte V5 Casus bevolking en ruimte</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%

		<p>3, 17, 18, 26</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de kandidaat in dat verband:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; - aardrijkskundige werkwijzen toepassen; - gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden - informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; <p>De kandidaat kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.</p> <p>De kandidaat kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren.</p> <p>De kandidaat kan de ruimtelijke ontwikkelingen van megasteden in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit beschrijven.</p>				
		<p>Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p> <ul style="list-style-type: none"> -De samenstelling en spreiding van de bevolking van China (par. 10) -De invloed van de eenkindpolitiek op de bevolkingsontwikkeling van China (par. 10) -Uit welke delen van China mensen verhuizen, waar ze naartoe gaan en om welke aantallen het gaat (par. 11) -De rol van de Chinese overheid bij binnenlandse migratie (par. 11) -De gevolgen van arbeidsmigratie voor vertrekgebieden (par. 11) -De gevolgen van arbeidsmigratie voor vertrekgebieden (par. 11) -Met groeimodellen de snelle groei van Chinese steden (par. 12) -De gevolgen van de snelle verstedelijking in China voor wonen, werken, verkeer en milieu (par. 12) -Met behulp van kaarten en satellietbeelden de ligging van Guangzhou en Shanghai (par. 13) -Met behulp van de begrippen geboorte, sterfte en migratie de groei van Guangzhou en Shanghai (par. 13) -De vergelijking van de gevolgen van de snelle groei van Guangzhou en Shanghai (par. 14) -Hoe de overheid in Guangzhou en Shanghai probeert nadelige gevolgen van verstedelijking tegen te gaan (par. 14) -Welke problemen op het gebied van verkeer, milieu, wonen en landbouw de Chinese overheid in de toekomst moet oplossen (par. 15) 				
		<p>Wat moet je kunnen</p>				

		<p>beoordelen?</p> <p>-De gevolgen van de snelle verstedelijking in China voor wonen, werken, verkeer en milieu (par. 12)</p> <p>Wat moet je in de atlas kunnen onderzoeken?</p> <p>-Bevolkingsontwikkelingen en ruimtegebruik in Nederland, Duitsland en China (par. 16)</p>				
F	<p>Hoofdstuk 3: Weer en klimaat in Nederland en Spanje (Paragraaf 1 t/m 9)</p>	<p>K4 Weer en klimaat 4, 5</p> <p>De kandidaat kan het weer en klimaat in de eigen regio beschrijven en verklaren. De kandidaat kan Weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid van Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.</p> <p>Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p> <p>-De gevolgen van storm in je eigen omgeving (par. 1)</p> <p>-Wat de verschillen zijn tussen gebieden in Nederland wat betreft bewolgingsgraad, neerslag, temperatuur en wind (par. 2)</p> <p>-De temperatuurverschillen in Nederland, met behulp van de vier klimaatfactoren (par. 3)</p> <p>-Het ontstaan van de seizoenen (par. 3)</p> <p>-Wat luchtdruk is en hoe wind ontstaat (par. 4)</p> <p>-De windkracht en windrichting, met behulp van de begrippen hoge druk en lage druk (par. 4)</p> <p>-De belangrijkste kenmerken van de bevolking, economie en de landschappen in Spanje (par. 5)</p> <p>-Het weer in Nederland en Spanje (par. 6)</p> <p>-De klimaten in Nederland en Spanje (par. 6)</p> <p>-Voor elk klimaat in Nederland en Spanje de vegetatiezone (par. 7)</p> <p>-Voor elke vegetatiezone in Nederland en Spanje hoe deze gebruikt kan worden voor de landbouw (par. 7)</p> <p>-Hoe weer en klimaat menselijke activiteiten kunnen beïnvloeden (par. 8)</p> <p>-De invloed van weer en klimaat op het dagelijks leven in Nederland en Spanje (par. 8)</p> <p>-Hoe het versterkt broeikas effect het klimaat beïnvloedt (par. 9)</p> <p>-De gevolgen van klimaatverandering in Nederland en Spanje (par. 9)</p> <p>Wat moet je kunnen beoordelen?</p> <p>-Hoe groot de kans op storm is in je eigen omgeving (par. 1)</p> <p>-Welke maatregelen Nederland en Spanje kunnen nemen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan (par. 9)</p> <p>Wat moet je kunnen opstellen?</p> <p>-Een weerbericht met behulp van een weerkaart (par. 2)</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%
G	<p>Hoofdstuk 3: Weer en Klimaat in de VS (Paragraaf 10 t/m 18)</p>	<p>K3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde</p> <p>K4 Weer en klimaat</p> <p>V1 Casus weer en klimaat</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	16%

		<p>3, 5, 6, 22</p> <p>De kandidaat kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. Bij het bestuderen van gebieden, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de kandidaat in dat verband: – verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; – aardrijkskundige werkwijzen toepassen; – gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden – informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken;</p> <p>De kandidaat kan Weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid van Nederland en een contrasterende regio elders in Europa beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.</p> <p>De kandidaat kan Weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren.</p> <p>De kandidaat kan het voorkomen van extreme weersomstandigheden in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen om de gevolgen hiervan te beperken beschrijven.</p>				
		<p>Wat moet je kunnen beschrijven en/of verklaren?</p>				
		<p>-Wat de wintersportmogelijkheden zijn in de Rocky Mountains (par. 10)</p> <p>-De kenmerken van het dagelijks leven gedurende vier seizoenen in de Rocky Mountains (par. 10)</p> <p>-De verschillen tussen de klimaten in de VS (par. 11)</p> <p>-De verschillen tussen de klimaten in de VS, met behulp van de klimaatfactoren (par. 12)</p> <p>-Voor elk klimaat in de VS de vegetatiezone beschrijven (par. 13)</p> <p>-Voor elke vegetatiezone in de VS hoe de zone gebruikt kan worden voor de landbouw (par. 13)</p> <p>-Wat de gevolgen van het versterkt broeikaseffect voor de VS kunnen zijn (par. 14)</p> <p>-Maatregelen die de VS kan nemen om het versterkt broeikaseffect te verminderen (par. 14)</p> <p>-Waarom er in het zuidoosten van de VS vaak tropische stormen en orkanen voorkomen (par. 15)</p> <p>-De gevolgen van tropische stormen en orkanen in het zuidoosten van de VS voor wonen, werken en verkeer (par. 16)</p> <p>-Wat mensen doen in de VS om de gevolgen van tropische stormen en orkanen tegen te gaan (par. 16)</p>				
		<p>Wat moet je kunnen benoemen?</p>				
		<p>-Welke klimaten wereldwijd voorkomen en welke in de VS (par. 11)</p> <p>-Kenmerken van tropische stormen, orkanen en tornado's (par. 15)</p>				
		<p>Wat moet je kunnen gebruiken?</p>				
		<p>-Weerkaarten bij de beschrijving van de klimaten in de VS (par. 11)</p> <p>-Satellietbeelden en luchtfoto's bij het maken van een weerbericht voor Nederland en Spanje (par. 17)</p>				
		<p>Wat moet je kunnen beoordelen?</p>				

			-Maatregelen die de VS kan nemen om het versterkt broeikaseffect te verminderen (par. 14)				
			Wat moet je in de atlas kunnen onderzoeken?				
			-Kenmerken van weer en klimaat in Nederland, Spanje en de VS (par. 17)				
Eindcijfer PTA-4 (cijfer schoolexamen) = (A*4 + B*16 + C*16 + D *16 +E*16 + F*16 + G*16)/100							

BIOLOGIE

Theoretisch gemengde leerweg

Methode: Biologie voor jou 3 vmbo-T deel a en b, Zevende editie

Biologie voor jou 4 vmbo-T deel a en b, Zevende editie

Periode	Toets	Leerstof omschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Eindtoets leerjaar 3 compleet = Open boek toets deel 3A en 3B.	BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/4 - Cellen staan aan de basis BI/K/5 - Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend BI/K/7 - Mensen beïnvloeden hun omgeving BI/K/8 - Houding, beweging en conditie. BI/K/9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding. BI/K/10 - Bescherming. BI/K/11 - Reageren op prikkels BI/K/12 - Van generatie op generatie BI/K/13 - Erfelijkheid en evolutie BI/V/2 - Gedrag bij mens en dier	Schriftelijk	45 minuten	Ja	20%
	B	Thema 1 Planten	BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken. BI/K/2 - Basisvaardigheden. BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/6 - Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend. BI/K/12 - Van generatie op generatie Onderwerp Fotosynthese, assimilatie en verbranding	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
	C	Thema 2 Ecologie	BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/5 - Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk BI/K/6 - Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend. BI/K/12 - Van generatie op generatie Onderwerp Biotische en abiotische factoren, voedselrelaties, kringlopen	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
	D	Thema 3 Mens en Milieu	BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken. BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/7 - Mensen beïnvloeden hun omgeving Onderwerp Bodem, water, landbouw, milieu, klimaat, energie, oorzaak/gevolg	Schriftelijk	n.v.t.	Ja	10%

E	Thema 4 Voeding en Vertering	<p>BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken. BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/5 - Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding</p> <p>Onderwerp Voedingsmiddelen, voedingsstoffen, verteringsstelsel</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
F	Thema 5 Gaswisseling	<p>BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken. BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/4 - Cellen staan aan de basis BI/K/9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding.</p> <p>Onderwerp Ademhalingsstelsel, ventilatie, ademhalingsorganen andere organismen, ziekten aan ademhalingsstelsel</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
G	Thema 6 Transport	<p>BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken. BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/4 - Cellen staan aan de basis BI/K/9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding. BI/K/10 - Bescherming</p> <p>Onderwerp Bloedvatenstelsel, bloed, bloedsomloop, hart-vaat ziekten, lymfevatenstelsel</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
H	Thema 7 Opslag, Uitscheiding en Bescherming	<p>BI/K/1 - Oriënteren op leren en werken BI/K/3 - Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/9 - Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding. BI/K/10 - Bescherming BI/K/11 - Reageren op prikkels BI/V/1 - Bescherming en antistoffen</p> <p>Onderwerp Immuunsysteem, uitscheidingsorganen, constant inwendig milieu (homeostase), bloedgroepen en rhesusfactor, immuniteit</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
I	Praktische opdracht	<p>BI/V/1 - Bescherming en antistoffen</p> <p>Onderwerp Bloedgroepen en rhesusfactor</p>	Schriftelijk	45 minuten	Nee	10%
Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer A*0,20 + cijfer B*0,10 + cijfer C*0,10 + cijfer D*0,10 + cijfer E*0,10 + cijfer F*0,10 + cijfer G*0,10 + cijfer H*0,10 + Cijfer I*0,10)						

BOUWEN WONEN INTERIEUR

Gemengde leerweg

Methode: ELO digitaal

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging	
Leerjaar 4	A	Keuzevak Interieurontwerp en design	K/BWI/19.1 Een interieur ontwerpen K/BWI/19.2 Interieurelementen in samenhang met een interieur ontwerpen en maken K/BWI/19.3 Interieurelementen en een interieur decoreren en presenteren K/BWI/19.4 Een tekst en logo opmaken in een softwareprogramma, plotten en monteren K/BWI/19.5 Een digitaal bestand opmaken, printen en monteren	Praktisch	-	Nee	50%	
	B	Keuzevak Meubelmaken	K/BWI/16.1 de werkzaamheden voor het maken van meubels voorbereiden volgens gangbare eisen. K/BWI/16.2 aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal.	Praktisch	-	Nee	50%	
	C	Keuzevak Interieurbouw, stands en betimmeringen	K/BWI/4.1 Eenvoudige kasten en opbergssystemen ontwerpen en maken K/BWI/4.2 Betimmeringen en stands ontwerpen en aanbrengen	Praktisch	-	Nee	50%	
	D	Keuzevak Wonen en design	K/EO/10.1 Het bedenken van een woonstijlconcept K/EO/10.2 Het ontwerpen van een sample passend bij een woonstijlconcept. K/EO/10.3 Het toepassen van stoffeer-en bewerktechnieken t.b.v. een sample	Praktisch	-	Nee	50%	
	E	Keuzevak Daken en kapconstructies van hout	K/BWI/7.1 Werkzaamheden voorbereiden voor het aanbrengen van daken en kapconstructies 2 Constructies maken voor platte daken en de dakrand afwerken K/BWI/7.3 Constructies maken voor hellende daken, afdichten en afwerken	Praktisch	-	Nee	50%	
	F	Keuzevak Schoonmetselwerk	K/BWI/2.1 Constructieve oplossingen in halfsteens muren maken K/BWI/2.2 Metselwerk uitvoeren	Praktisch	-	Nee	50%	
	G	Keuzevak Gevelopeningen	K/BWI/6.1 De werkzaamheden voorbereiden voor het maken van kozijnen en ramen en het afhangen en sluitbaar maken van ramen en deuren. K/BWI/6.2 Houten kozijnen en ramen maken. K/BWI/6.3 Ramen en deuren afhangen en sluitbaar maken.	Praktisch	-	Nee	50%	
	H	Keuzevak Constructieve aansluitingen en afwerking	K/BWI/1.1 Constructieve aansluitingen met verschillende materialen maken. K/BWI/1.2 Aansluitingen tussen materialen afwerken	Praktisch	-	Nee	50%	
SE Profielvak		100% Combinatiecijfer Beroepsgericht	SE Profielvak wordt in leerjaar 3 afgesloten. Het CSPE vindt landelijk eind leerjaar 4 plaats. Het SE profielvak en het CSPE vormt 50% van het examencijfer. De twee keuzevakken in leerjaar 4 tellen per vak voor 25% mee dus vormen in totaal ook 50% van het eindexamencijfer.					
CSPE								50%
SE Keuzevak								25%
SE Keuzevak								25%

DUI TS

Basis-, Kader en GT(mavo)

Methode: Na Klar!

Periode	Toets	Leerstof omschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	Toets A Hoofdstuk 4	<p>Idioom hoofdstuk</p> <p>Geslacht zelfstandig naamwoord</p> <p>Werkwoorden vervoegen</p> <p>Schoolvakken</p> <p>Naamvallen met bezittelijke voornaamwoorden</p> <p>Zinnen hoofdstuk 4</p>	<p>MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/5 De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%

<p>Toets B Hoofdstuk 5</p>	<p>Idioom hoofdstuk</p> <p>Keuzevoorzetsels</p> <p>Werkwoorden tegenwoordige tijd en voltooid deelwoord</p> <p>Trappen van vergelijking</p> <p>Zinnen hoofdstuk 5</p>	<p>MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/5 De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.</p>	<p>Schriftelijk</p>	<p>45 minuten</p>	<p>Ja</p>	<p>10%</p>
<p>Toets C Hoofdstuk 6</p>	<p>Idioom hoofdstuk</p> <p>Naamvallen met voorzetsels</p> <p>Naar & bij</p> <p>Voegwoorden en bijwoorden</p> <p>Zinnen hoofdstuk 6</p>	<p>MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/5 De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.</p>	<p>Schriftelijk</p>	<p>45 minuten</p>	<p>Ja</p>	<p>10%</p>
<p>Toets D Kijk/luistervaardigheid.</p>	<p>Video- & luisterdeel</p>	<p>MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/5 De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.</p> <p>MVT/V/3</p>	<p>Schriftelijk</p>	<p>90 minuten</p>	<p>Nee</p>	<p>10%</p>

			De kandidaat kan kennis van land en samenleving rond bepaalde onderwerpen toepassen bij het herkennen en interpreteren van cultuuruitingen die specifiek zijn voor het taalgebied of daarmee in directe relatie staan.				
Toets E Schrijfvaardigheid	Conventies Zakelijke brief/ Persoonlijke brief	MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij. MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. MVT/K/7 De kandidaat kan: – (persoonlijke) gegevens verstrekken – een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen – een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen – op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%	
Toets F Leesvaardigheid	leesboek	MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij. MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. MVT/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen. MVT/K/4 De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken – verbanden tussen delen van een tekst aangeven. MVT/V/1 De kandidaat kan: – het gebruik van speciale stijlmiddelen herkennen – conclusies trekken met betrekking tot het schrijfdoel, de opvattingen, de gevoelens van de auteur en tot het beoogde publiek.	Schriftelijk	90 minuten	Nee	20%	
Toets G Mondeling	gesprek voeren	MVT/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij. MVT/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. MVT/K/3	Mondeling	10 minuten	Nee	10%	

			<p>De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/5</p> <p>De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.</p> <p>MVT/K/6</p> <p>De kandidaat kan: – adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten – informatie geven en vragen – naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven – uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens – een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven.</p> <p>MVT/V/3</p> <p>De kandidaat kan kennis van land en samenleving rond bepaalde onderwerpen toepassen bij het herkennen en interpreteren van cultuuruitingen die specifiek zijn voor het taalgebied of daarmee in directe relatie staan.</p>				
	Toets H Praktische opdracht	presenteren	<p>MVT/K/1</p> <p>De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/2</p> <p>De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>MVT/K/3</p> <p>De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/K/6</p> <p>De kandidaat kan: – adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten – informatie geven en vragen – naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven – uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens – een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven.</p>	Mondeling	10 minuten	Nee	10%
	Toets I Idioom	examenwoordenschat	<p>MVT/K/1</p> <p>De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.</p> <p>MVT/K/2</p> <p>De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>MVT/K/3</p> <p>De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. – kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.</p> <p>MVT/V/3</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%

			De kandidaat kan kennis van land en samenleving rond bepaalde onderwerpen toepassen bij het herkennen en interpreteren van cultuuruitingen die specifiek zijn voor het taalgebied of daarmee in directe relatie staan.				
--	--	--	--	--	--	--	--

Eindcijfer PTA-4 (cijfer schoolexamen) = totaal aantal punten: 10

Leerlingen die van mavo afstromen naar kader of leerlingen die van kader afstromen naar basis worden bij een overstap beoordeeld op de opdrachten die voor dat niveau toepassend zijn.

ENGELS

Theoretische en gemengde leerweg, Leerjaar 4

Methode: All Right! Malmberg

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Kijk-en luistervaardigheid <i>geluidsfragment en videofragment met vragen</i>	MVT/T/5 Luister- en Kijkvaardigheid Kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd. Kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken. Kan een eenvoudige lopende tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of die van persoonlijk belang zijn. Kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.	Schriftelijk	90 minuten	Nee	10
	B	Leesvaardigheid <i>Teksten verklaren</i>	MVT/T/4 Leesvaardigheid Kan teksten begrijpen die hoofdzakelijk bestaan uit hoogfrequente dagelijkse, of aan het werk gerelateerde taal. Kan de beschrijving van gebeurtenissen, gevoelens en wensen in persoonlijke brieven begrijpen.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10
	C	Gesprekken voeren (dialog) <i>Taaldorp</i>	MVT/T/6 Gespreksvaardigheid Kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd. Kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken. Kan een eenvoudige lopende tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of die van persoonlijk belang zijn. Kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.	Mondeling	90 minuten	Nee	20
	D	Spreekvaardigheid (monoloog) <i>Het geven van een presentatie</i>	MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden De leerlingen zullen nu in staat zijn om een persoonlijk relaas in goed Engels te kunnen overbrengen naar hun klasgenoten terwijl zij dit doen in presentatievorm voor de klas staand.	Mondeling	45 minuten	Nee	20
	E	Schrijfvaardigheid Formele brief <i>E-mail schrijven</i>	MVT/T/K7 Schrijfvaardigheid De leerlingen zullen nu in staat zijn om een goede en leesbare Engelstalige brief te schrijven naar een instantie in een Engelstalig land zonder dat er connecties bestaan tussen de leerling zelf en de instantie.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	20
	F	Vocabulaire toets <i>Examen woordenschat</i>	MVT/T/K7 Schrijfvaardigheid MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen. Ondersteuning ten behoeve van de vaardigheden: lezen, schrijven, luisteren, spreken.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10
	G	Grammaticatoets <i>Toepassen van de belangrijkste grammatica</i>	MVT/T/K2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen. MVT/T/K3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen. De leerlingen zullen nu in staat zijn om de herhaalde grammatica uit leerjaar 1 t/m 3 goed te kunnen begrijpen en toe te passen in opdrachten tijdens de grammar toets. Dit alles ter ondersteuning van de vaardigheden: lezen, schrijven, luisteren, spreken.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	20
Eindcijfer PTA-4 (cijfer schoolexamen) = $Toets ((Ax10)+(Bx10)+(Cx20)+(Dx20)+(Ex20)+(Fx10)+(Gx10) / 100$							

ECONOMIE

Theoretische/gemengde leerweg

Methode: Pincode 6e editie vmbo-gt 4

Periode	Toets	Leerstof omschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	H1 Consumptie en verrijking	<p>EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken.</p> <p>EC/K/2 Basisvaardigheden.</p> <p>EC/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.</p> <p>EC/K/4A De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.</p> <p>EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties.</p> <p>EC/V/1 De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld. - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting - de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld. - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan. <p>En kan dit toepassen in een gegeven casus.</p> <p>EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie.</p> <p>EC/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	12%
	B	H2 Consumptie geldzaken	<p>EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken.</p> <p>EC/K/2 Basisvaardigheden.</p> <p>EC/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.</p> <p>EC/K/4A De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.</p> <p>EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties.</p> <p>EC/V/1 De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld. - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting 	Schriftelijk	45 minuten	Ja	13%

		<p>- de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld. - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan. En kan dit toepassen in een gegeven casus. EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. EC/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen</p>				
C	H3 +H4 Arbeid en Productie	<p>EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken. EC/K/2 Basisvaardigheden. EC/K/5A De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven. EC/K/8 Natuur en milieu. EC/V/1 De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende: - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld. - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting - de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld. - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan. En kan dit toepassen in een gegeven casus. EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. EC/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
D	H5 + H6 Overheid en Bestuur en Verrijksstof	<p>EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken. EC/K/2 Basisvaardigheden. EC/K/6 De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. EC/V/1 De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende: - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld. - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting - de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld. - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan. En kan dit toepassen in een gegeven casus. EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. EC/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
E	H7 + H8 Internationale Ontwikkelingen	<p>EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken. EC/K/2 Basisvaardigheden.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	25%

			<p>EC/K/7 De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.</p> <p>EC/K/8 Natuur en milieu.</p> <p>EC/V/1 De kandidaat heeft inzicht in de achtergronden van de problematiek betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling van het begrotingstekort en de staatsschuld. - de systematiek en uitgangspunten van loon- en inkomstenbelasting - de oorzaken en gevolgen van de waardeverandering van geld. - de prijscompensatie als middel om koopkrachtverlies tegen te gaan. <p>En kan dit toepassen in een gegeven casus.</p> <p>EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie.</p> <p>EC/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.</p>				
<p>Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer A*12 + cijfer B*13 + cijfer C*25 + cijfer D*25+ cijfer E*25)/100</p>							

ECONOMIE & ONDERNEMEN

Gemengde leerweg

methode: mixed Thieme Meulenhof/praktische economie

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	E	Marketing (Keuze) K/EO/1.1 het beoordelen van een bestaande retail bedrijfsformule K/EO/1.2 het verbeteren van een bestaande retail- /bedrijfsformule	K/EO/1.1, K/EO/1.2	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
	F	Office Management (Keuze) Back - en frontoffice werkzaamheden in een meer complexe context uitvoeren K/EO/2.1 complexe backoffice werkzaamheden uitvoeren K/EO/2.2 frontoffice werkzaamheden uitvoeren en hierbij prioriteiten stellen	K/EO/2.1 K/EO/2.2	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
	G	Distributie (Keuze) logistieke werkzaamheden uitvoeren (veelal in een fysieke omgeving) ten aanzien van:- K/EO/3.1 ontvangst, opslag, verzamelen en verzenden van goederen K/EO/3.2 voorraad bijhouden, inventariseren en bestellen K/EO/3.3 organisatie en planning van de distributie	K/EO/3.1 K/EO/3.2 K/EO/3.3	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
	H	Financieel en Administratief beheer (Keuze) Financieel - en administratief beheer van (handels)ondernemingen Ondersteunen en de subadministratie van een (handels)onderneming ondersteunen K/EO/4.1 Financieel - en administratief beheer van (handels)ondernemingen Ondersteunen K/EO/4.2 de subadministratie van een (handels)onderneming ondersteunen	K/EO/4.1 .K/EO/4.2	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
	I	Ondernemen (verplichte keuze) Het ontwikkelen en uitvoeren van een eenvoudig ondernemingsplan. K/EO/5.1 Jezelf als ondernemer beschrijven K/EO/5.2 Een marketingplan maken K/EO/5.3 Een (eenvoudig) financieel plan maken K/EO/5.4 het uitvoeren van een ondernemingsplan	K/EO/5.1 t/m K/EO/5.4	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%

J	Webshop (Keuze) Webshop maken en onderhouden K/EO/6.1 een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden, rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie K/EO/6.2 Via internet en sociale media goederen of diensten verkopen (eventueel in een gesimuleerde omgeving).	K/EO/6.1 K/EO/6.2	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
K	Presentatie en Styling (Keuze) K/EO/7.1 presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren	K/EO/7.1	praktisch schriftelijk	90 minuten	Ja	25%
L	Mode en Design (Keuze) Werkzaamheden binnen mode en design t.a.v.: K/EO/8.1 productietechnieken K/EO/8.2 ontwerpen	K/EO/8.1 K/EO/8.2 - -	praktisch schriftelijk	90 minuten	Ja	25%
M	Sport en Bewegen (Keuze) Ondersteunen bij sport en bewegingsactiviteiten K/ZW/11.1 informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio K/ZW/11/2 voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren K/ZW/11.3 assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten K/ZW/11.4 omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures K/ZW/11.5 assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's	K/ZW/11.1 t/m K/ZW/1.5	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
N	Internationale Handel (Keuze) K/EO/xx.1 Oriënteert zich op de inkoop uit en verkoop aan (personen uit) het buitenland en kan communiceren met personen uit een ander land en in een vreemde taal en omgaan met de daarbij voorkomende cultuurverschillen K/EO/xx.2 Kan verschillende economische werkzaamheden uitvoeren in een internationaal opererende onderneming.	K/EO/xx.1, K/EO/xx.2	schriftelijk	45 minuten	Ja	25%

SE Profielvak	50%	100% Combinatiecijfer Beroepsgericht	SE Profielvak wordt in leerjaar 3 afgesloten. Het CSPE vindt landelijk eind leerjaar 4 plaats. Het SE profielvak en het CSPE vormt 50% van het examencijfer. De twee keuzevakken in leerjaar 4 tellen per vak voor 25% mee dus vormen in totaal ook 50% van het eindexamencijfer.
CSPE			
SE Keuzevak	25%		
SE Keuzevak	25%		

GESCHIEDENIS EN STAATSINRICHTING

Theoretische en gemengde leerweg

Methode: Memo geschiedenis 4 vmbo KGT

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Hoofdstuk 1 Democratisering van Nederland 1848-1919	GS/K/5 De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848.	Schriftelijk	45 minuten	ja	20%
	B	Hoofdstuk 2 De Eerste Wereldoorlog 1914-1918	GS/K/10 De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan. en GS/V/9 De kandidaat kan de volgende thema's herkennen, beschrijven, verklaren en plaatsen in het kader van het Historisch Overzicht vanaf 1900: Het ontstaan en de gevolgen van - het communisme in de Sovjetunie (1917-1941); - Indonesië als voorbeeld van dekolonisatie (1942-1949);	Schriftelijk	45 minuten	ja	20%
	C	Hoofdstuk 3 Het interbellum 1918-1939	GS/K/10 en GS/V/9 Zie omschrijving bij hoofdstuk 2.	Schriftelijk	45 minuten	ja	20%
	D	Hoofdstuk 4 De Tweede Wereldoorlog 1939-1945	GS/K10 en GS/V/9 Zie omschrijving bij hoofdstuk 2.	Schriftelijk	45 minuten	ja	20%
	E	Hoofdstuk 5 De wereld na 1945	GS/K10 en GS/V/9 Zie omschrijving bij hoofdstuk 2.	Schriftelijk	45 minuten	ja	20%
Berekening cijfer schoolexamen: totaal van cijfer A*20 + cijfer B*20+ cijfer C*20 + cijfer D*20 + cijfer E*20/100							

HANDVAARDIGHEID EN TEKENEN (BEELDENDE VAKKEN)

Gemengde/Theoretische leerweg

Methode: Geen

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Beeldend woordenboek	BV/K/2; BV/K/6; BV/K/7; BV/V/2.18: De kandidaat kan informatie verwerven en verwerken tot een werkstuk waarin hij/zij op heldere wijze zijn/haar keuzes in eigen woorden verantwoord.	Werkstuk	10 Klokuren	ja	10%
	B	Themaopdracht praktisch	BV/K/1; BV/K/4; BV/K/5; BV/K/6; BV/V/2.18: De kandidaat kan een werkstuk maken waarin hij/zij op een verantwoorde, procesmatige wijze keuzes maakt om tot een eindwerk te komen. Dit kan een werkplan omvatten.	Praktische opdracht	9 weken	nee	30%
	C	Kunstenaar/ kunststroming	BV/K/2; BV/K/6; BV/K/7; BV/V/2.18: De kandidaat kan informatie verwerven en verwerken tot een werkstuk waarin hij/zij op heldere wijze zijn/haar keuzes in eigen woorden verantwoord.	Werkstuk	5 Klokuren	ja	5%
	D	Themaopdracht praktisch	BV/K/1; BV/K/2; BV/K/4; BV/K/5; BV/K/6; BV/V/2.18: De kandidaat kan een werkstuk maken waarin hij/zij op een verantwoorde, procesmatige wijze keuzes maakt om tot een eindwerk te komen. Dit kan een werkplan omvatten.	Praktische opdracht	9 weken	nee	30%
	E	Museumopdracht	BV/K/2; BV/K/6; BV/K/7; BV/V/2.18: De kandidaat kan informatie verwerven en verwerken tot een werkstuk waarin hij/zij op heldere wijze zijn/haar keuzes in eigen woorden verantwoord.	Werkstuk	5 Klokuren	ja	5%
	F	Themaopdracht praktisch	BV/K/1; BV/K/2; BV/K/4; BV/K/5; BV/K/6; BV/V/2.18: De kandidaat kan een werkstuk maken waarin hij/zij op een verantwoorde, procesmatige wijze keuzes maakt om tot een eindwerk te komen. Dit kan een werkplan omvatten.	Praktische opdracht	9 weken	nee	20%
Berekening cijfer schoolexamen: (cijferA*10+ B*30 + C*5+ D*30+ E*5,0 + F*20)/100							

LICHAMELIJKE OPVOEDING 1

Theoretische-, Gemengde, Kaderberoepsgerichte-, en Basisberoepsgerichte leerweg

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Softbal Voetbal of rugby Speerwerpen of kogelstoten Minitrampoline-springen 800 meter loop of Shuttle Run Test	LO1/ K4 LO1/K4 LO1/K7 LO1/K5 LO1/K7	Praktijk (O/V/G)	Alle lessen	Ja	27,5%
	B	Hockey, basketbal of handbal Volleybal, badminton of tafeltennis Conditionele vormen op muziek Judo of boksen	LO1/K4 LO1/K4 LO1/K6 LO1/K8	Praktijk (O/V/G)	Alle lessen	Ja	27,5%
	C	Keuze-onderdeel Sportoriëntatie Actuele bewegingsactiviteiten	LO1/K9	Praktijk (O/V/G)	Alle lessen	Ja	15%
	D	Keuze-onderdeel Sportoriëntatie Actuele bewegings-activiteiten	LO1/K9	Praktijk (O/V/G)	Alle lessen	Ja	15%
	E	Keuze-onderdeel Sportoriëntatie Actuele bewegings-activiteiten	LO1/K9	Praktijk (O/V/G)	Alle lessen	Ja	15%
Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer A*27,5+ B*27,5 + C*15 + D*15+ E*15)/100							

LO1/K 1t/m3 worden tijdens de lessen geïntegreerd aangeboden

TOETS A en B wordt voor de Kerst afgesloten.

*Bij een blessure of andere onvoorziene omstandigheid geeft de examencommissie uitsluitel.

Naam leerling: _____

Klas: _____

Beoordelingsformulier Lichamelijke Opvoeding:

Beoordelingsformulier Lichamelijke Opvoeding:							
	Omgangsvaardigheden					Inzet	Bewegingsvaardigheden
Niveau	Omgang met regels/afspraken (1x)	Omgang met regeltaken en veiligheid (1x)	Omgang met materiaal (1x)	Omgaan met anderen/ omgaan winst en verlies (1x)	Zelfstandigheid (1x)	Bewegen in de les (3x)	Motorische vaardigheden (3x)
Goed	Ik houd me aan de geldende regels en afspraken . Ik luister goed en stel vragen waar nodig.	Ik kan regelende taken uitvoeren en neem hierin vaak het voortouw en houd me aan de veiligheidsregels	Ik ga voorzichtig met het materiaal om. Ik help goed mee en zie wat er nog moet gebeuren.	Ik ben positief aanwezig in de les. Ik houd rekening met anderen. Ik zorg voor een positieve sfeer. Ik kan goed omgaan met winst/verlies	Ik kan zelfstandig aan de gegeven opdracht werken.	Ik doe met alle onderdelen actief mee en doe mijn uiterste best.	Ik beheers de verschillende sporten op een hoger niveau dan mijn klasgenoten.
	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0
Voldoende	Ik houd me meestal aan de geldende afspraken/regels Ik luister meestal goed.	Ik kan regelende taken uitvoeren en houd me meestal aan de veiligheidsregels	Ik ga meestal voorzichtig met het materiaal om. Met het opruimen en klaarzetten help ik mee als de docent het vraagt.	Meestal ben ik positief aanwezig en houd rekening met anderen. Ik kan omgaan met winst/verlies.	Meestal kan ik zelfstandig aan de opdracht werken.	Ik doe meestal actief mee tijdens de les. Dit verschilt soms per onderdeel. De docent hoeft mij niet aan te spreken op mijn inzet.	Ik beheers de verschillende sporten op een gemiddeld niveau in vergelijking met mijn klasgenoten
	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0
Onvoldoende	Ik houd me regelmatig niet aan de geldende regels/afspraken. Soms verstoor ik de les.	Bij regelende taken ben ik passief. Ik houd me regelmatig niet aan de veiligheidsregels.	Ik ga regelmatig ruw en onvoorzichtig met het materiaal om. Met het klaarzetten en opruimen help ik regelmatig niet of nauwelijks mee.	Ik heb regelmatig een negatieve rol in de klas. Ik kwets of beledig andere leerlingen. Ik houd te weinig rekening met anderen. Omgaan met winst/verlies vind ik moeilijk.	Ik kan zonder toezicht meestal niet serieus en zelfstandig werken.	Ik ben regelmatig passief tijdens de les. De docent moet mij wel eens aanspreken op mijn inzet.	Ik beheers de verschillende sporten vaak niet. Ik vind veel onderdelen erg moeilijk.
	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0	0 1 0 1 0 1 0
Beoordeling periode 1: O / V / G				Beoordeling periode 2: O / V / G			
Beoordeling periode 3: O / V / G				Beoordeling periode 4: O / V / G			

Behaalde scores:

<i>Domein</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Resultaat</i>
<i>Atletiek</i>	<i>Shuttle-run-test</i>	<i>trap</i>
<i>Atletiek</i>	<i>Coopertest</i>	<i>m.</i>
<i>Atletiek</i>	<i>Sprint (..... m.)</i>	<i>sec.</i>
<i>Atletiek</i>	<i>Hoogspringen</i>	<i>cm.</i>
<i>Atletiek</i>	<i>Verspringen</i>	<i>m.</i>
<i>Turnen</i>	<i>Hindernisbaan</i>	
<i>Turnen</i>	<i>Trampoline hoogspringen</i>	<i>cm.</i>

LO2

Theoretische en gemengde leerweg

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	K	Softbal	Lo2/K/4 Spel honkloopspel	praktijk	60	ja*	10 %
	L	Klimmen/klimwand	Lo3/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten	praktijk	60	nee	10 %
	M	Hiphop/street/ breakdance	Lo2/K/6 Bewegen op Muziek	praktijk	60	nee	10 %
	N	Spinning	Lo2/K/6 Bewegen op Muziek	praktijk	60	nee	10 %
	O	Judo/vechtsport	Lo2/K/8 Zelfverdediging	praktijk	60	ja*	10 %
	P	Scuba-diving	Lo2/K/9 Actuele bewegings- activiteiten	praktijk en theorie	60	nee	10 %
	Q	Diverse regeltaken uitvoeren en regelende rol: lesgeven	Lo2/K/10 Bewegen en Regelen	Praktijk	60	ja*	20 %
	R	Trainingsleer Trainingsprogramma fitnessprogramma E.H.B.S.O. Veiligheid Relatie bewegen en gezondheid	Lo2/K/11 Bewegen en Gezondheid	Theorie	60	nee	10 %
	S	Bewegen in maatschappelijk verband: Wedstrijdanalyse	Lo2/K/11 Bewegen en Samenleving	Praktijk en theorie	60	ja*	10 %
T	Oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk door het vervullen van taken in het werkveld van sport en bewegen.: Stage	Lo2/K/12 Beroeps- praktijkvorming	Praktijk en theorie	15 klokuren	nee	0/V/G	
Eindcijfer PTA lo2 :(cijfer schoolexamens van leerjaar 3 en 4 samen): 200							

Onderdeel T moet minimaal met een voldoende zijn afgerond, zowel theorie als praktijk!

Herkansingsregel: ja*: Student kan aan het einde van leerjaar 4 maximaal 2 toetsen herkansen van alle toetsonderdelen, met uitzondering van de onderdelen L/M/N/P/R/T.

LOOPBAAN ORIËNTATIE EN BEGELEIDING

Theoretische/Gemengde leerweg

Methode: Qompas

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 3 & 4	A	Deelname aan twee loopbaangesprekken	Kerdeel C	Praktisch	2x 15 minuten.	Nee	V/O
	B	Meeloop dag en/of bezoek Open Dag/Opleidingenmarkt bij een mbo-opleiding in de lijn met de keuze die gemaakt gaat worden	Kerdeel C	Praktisch en Schriftelijk	n.v.t.	Ja*	V/O
	C	Maken van een profielwerkstuk (Hierin wordt de keuze voor het vervolgonderwijs onderzocht en beargumenteerd)	Verplicht Profielwerkstuk	Praktisch (Presentatie) of in overleg schriftelijk	20 uren	Ja*	V/O
	D	Maken van een samenvatting van het loopbaandossier	Kerdeel C	Schriftelijk	n.v.t.	n.v.t.	V/O
	E	Maken van de opdrachten in Qompas	Opbouw loopbaandossier	Schriftelijk	Diverse lesuren	Ja*	V/O
Eindbeoordeling LOB Dossier vindt plaats in leerjaar 4 met volledig/onvolledig							

* Herkansingen vinden plaats in leerjaar 4.

Opmerking: LOB wordt niet afgesloten met een SE-toets, wel moeten het profielwerkstuk en het loopbaandossier met een voldoende worden afgesloten. Volledig staat gelijk aan een voldoende.

MAATSCHAPPIJKUNDE

Theoretische leerweg

Methode: Examenkatern VMBO KGT

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Analyse maatschappelijk vraagstuk	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML3/k/3 Leervaardigheden van het vak Maatschappijkunde De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken verschillende typen vragen herkennen en zo zelfstandig mogelijk formuleren - bij gegeven of zelf geformuleerde vragen informatie verwerven en daarbij gebruik maken van verschillende informatiebronnen - aangereikte informatie over maatschappelijke verschijnselen/vraagstukken verwerken en interpreteren op basis van vakinhoudelijke kennis - de principes en procedures die horen bij de benaderingswijze van het vak maatschappijkunde herkennen in informatiebronnen over een maatschappelijk vraagstuk, of toepassen op een maatschappelijk vraagstuk - een standpunt innemen met betrekking tot een concreet maatschappelijk vraagstuk en hier argumenten voor geven. <p>ML2/k/5 Mens en werk De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen en beschrijven, en factoren noemen die van invloed zijn op de cultuur van een bedrijf - de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de problematiek van de verzorgingsstaat herkennen en beschrijven - uitleggen welke invloed maatschappelijke arbeidsverdeling heeft op de sociale ongelijkheid in de samenleving - een beschrijving geven van de arbeidsverhoudingen in Nederland - oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen en verklaren. <p>ML2/k/6 De multiculturele samenleving De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de culturele differentiatie in Nederland beschrijven en ontwikkelingen daarin noemen, alsmede het overheidsbeleid en visies ten aanzien van de multiculturele samenleving beschrijven 	Schriftelijke opdracht	4 x 45 minuten	Ja	15%

			<ul style="list-style-type: none"> – de sociaal-economische positie van allochtone groepen beschrijven en verklaren – aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect. <p>ML2/v/1 Analyse maatschappelijk vraagstuk De kandidaat kan een maatschappelijk vraagstuk gerelateerd aan de exameneenheden analyseren door verbanden tussen de thema's uit de eindtermen te leggen en door de benaderingswijze van maatschappijkunde erop toe te passen.</p>				
Leerjaar 4	B	Media H. 1 t/m 7	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML2/k/7 Massamedia De kandidaat kan: <ul style="list-style-type: none"> – de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen en beschrijven – factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen – benoemen wat de rol van de media is bij beeldvorming en aangeven hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia – informatie vergelijken van verschillende media en verschillen daarin verklaren. </p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	10%
Leerjaar 4	C	Politiek en beleid	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML2/k/4 Politiek en beleid De kandidaat kan: <ul style="list-style-type: none"> – mogelijkheden beschrijven die individuele burgers en belangen- of pressiegroepen hebben om de politieke besluitvorming te beïnvloeden – van politieke partijen en stromingen standpunten en de uitgangspunten herkennen, noemen en verklaren. </p>	Schriftelijke opdracht	3 x 45 minuten	Ja	12.5%

	D	Politiek en beleid H 1 t/m 10	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML2/k/4 Politiek en beleid De kandidaat kan: – Nederland typeren als een parlementaire democratie in een rechtsstaat en als een constitutionele monarchie – uitleggen op welke wijze overheidsbeleid tot stand komt, de invloed van de Europese Unie daarin aangeven/herkennen, en noemen/herkennen hoe Europese besluiten tot stand komen – mogelijkheden beschrijven die individuele burgers en belangen- of pressiegroepen hebben om de politieke besluitvorming te beïnvloeden – van politieke partijen en stromingen standpunten en de uitgangspunten herkennen, noemen en verklaren.</p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	25%
	E	Criminaliteit en rechtsstaat	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML2/k/8 Criminaliteit en rechtsstaat De kandidaat kan: – de aard, ontwikkeling en omvang van criminaliteit als maatschappelijk probleem herkennen en beschrijven – de doelen van straffen en maatregelen onderscheiden.</p>	Schriftelijk opdracht	2 x 45 minuten	Ja	12,5%
Leerjaar 4	F	Criminaliteit en rechtstaat 2 H 1 t/m 9	<p>ML2/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>ML2/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>K8 De kandidaat kan: – de aard, ontwikkeling en omvang van criminaliteit als maatschappelijk probleem herkennen en beschrijven – principes van de rechtsstaat herkennen in het straf- en procesrecht – oorzaken van criminaliteit herkennen en beschrijven – de rol van overheidsorganen ter bestrijding van criminaliteit aangeven, verschillende beleidsmaatregelen en kenmerkende visies van politieke stromingen onderscheiden, en effectiviteit en wenselijkheid van beleidsmaatregelen beoordelen – de doelen van straffen en maatregelen onderscheiden.</p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	25%
Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer A*15 + cijfer B*10 + cijfer C*12,5 + cijfer D*25 + cijfer E*12,5 + cijfer F*25)/100							

MENS & IDENTITEIT

Inhaalprogramma Theoretische leerweg

Methode: eigen methode

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 3	A	Groepen	<p>ML1/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.</p> <p>ML1/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/k/4 Cultuur en socialisatie De kandidaat kan: – beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven – uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces – de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.</p> <p>ML1/k/5 Sociale verschillen De kandidaat kan: – met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen – voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen</p> <p>ML1/k/7 Beeldvorming en stereotypering De kandidaat kan: – uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen – beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect</p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	25 %

Leerjaar 3	B	Politiek 1	<p>ML1/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.</p> <p>ML1/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/k/6 Macht en zeggenschap – vormen van macht en machtsmiddelen herkennen, beschrijven en verklaren – beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken – beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten.</p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	25%
	C	Criminaliteit 2	<p>ML1/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.</p> <p>ML1/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/k/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk: - principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen</p> <p>ML1/k/5 Sociale verschillen De kandidaat kan: – beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan</p>	Schriftelijk proefwerk	45 minuten	Ja	25%
	D	Een maatschappelijk probleem analyseren	<p>ML1/k/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.</p> <p>ML1/k/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p>ML1/k/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk: - principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen; - een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.</p>	Schriftelijke opdracht	4 x 45 minuten	Ja	25%

Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer A*25 + cijfer B*25 + cijfer C*25 + cijfer D*25)/100

PTA-4 NASK 1

Theoretische en gemengde leerweg

methode: Nova MAX (uitvoering 5), NASK-1 4 VMBO – KGT

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	Iedere toets		NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken NASK1/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	-	-	-	-
	A	Bestuderen: Hoofdstuk 11 De in deze hoofdstukken gemaakte vragen bestuderen en begrippenlijsten leren. Kunnen werken met formules: $T(K) = t (^{\circ}C) + 273$ $E_{bew} = \frac{1}{2} m \cdot v^2$ $E_z = m \cdot g \cdot h$ $E_{el} = P_{el} \cdot t$ $\eta = E_{af} / E_{op} = P_{af} / P_{op}$	NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen De kandidaat kan de warmtebronnen en meetinstrumenten herkennen. Uitleggen hoe transport van warmte plaatsvindt. Temperatuur, tijd en warmte. De werking van warmte-isolerende maatregelen uitleggen. de milieu- en gezondheidseffecten noemen die kunnen optreden als gevolg van energiegebruik. De ene vorm van energie omgezet kan worden in een andere vorm van energie en hierover berekeningen uitvoeren.	Theorie	45 minuten	ja	15%
	B	Bestuderen: Hoofdstuk 13 De in deze hoofdstukken gemaakte vragen bestuderen en begrippenlijsten leren. Kunnen werken met formules: $s = v_{geluid} \cdot t$ $f = 1 / T$	NASK1/K/8 Geluid De kandidaat kan de begrippen toepassen die een geluid kenmerken. Uitleggen dat geluid ontstaat bij een geluidsbron, zich uitbreidt door een tussenstof en waargenomen kan worden door een ontvanger, hiervan toepassingen herkennen en berekeningen met de geluidssnelheid in verschillende tussenstoffen uitvoeren. De verandering van de toonhoogte/frequentie van een snaarinstrument in verband brengen met de lengte en de spankracht in de snaar (kwalitatief). Aan de hand van een oscilloscoopbeeld of een beeld gemaakt met de computer de trillingstijd van een toon bepalen en de frequentie berekenen. Metingen van geluidssterkte interpreteren en bronnen van geluidshinder aangeven. De mogelijke gezondheidsschade in verband brengen met de geluidssterkte en tijdsduur en suggesties doen voor maatregelen tegen geluidshinder. De onderdelen van een luidspreker benoemen en hiermee de werking van de luidspreker uitleggen	Theorie	45 minuten	Ja	15 %
	C	Bestuderen: Hoofdstuk 9 & 12 De in deze hoofdstukken gemaakte vragen bestuderen en begrippenlijsten leren. Oefen met het maken van schakelschema's Kunnen werken met formules: $R = U / I$ $P = U \cdot I$ $E_{el} = P_{el} \cdot t$ Serie: $R_v = R_1 + R_2 + \dots$ Parallel: $1 / R_v = 1 / R_1 + 1 / R_2 + \dots$	NASK1/K5 Elektrische energie De kandidaat kan in elektrische schakelingen de onderdelen naar aard en functie onderscheiden en de symbolen ervan herkennen. Het principe van een gesloten stroomkring toepassen in serie en parallelschakelingen. Uitleggen hoe een stroomkring beveiligd kan worden en op welke principes de beveiliging berust. Het onderscheid uitleggen tussen geleiders en isolatoren in praktische toepassingen. Schema's van schakelingen gebruiken, interpreteren en aanpassen, en de werking van de componenten verklaren. In serieschakelingen en in parallelschakelingen een relatie leggen tussen spanning en stroom en hiermee berekeningen uitvoeren. De gebruikstijd van een batterij/accu bepalen aan de hand van de capaciteit. Het vermogen van apparaten, het totale vermogen en het energieverbruik berekenen in serieschakelingen en parallelschakelingen. Het totale energiegebruik van elektrische apparaten meten met een	Theorie	45 minuten	Ja	30 %

	<p>Totale weerstand: $R_t = R_v$ (= vervangingsweerstand) $n_p / n_s = U_p / U_s$ $C = I \cdot t$</p>	<p>kWh meter en energiekosten berekenen. Een beargumenteerde keuze maken uit gelijksoortige elektrische apparaten ten aanzien van energiegebruik, rendement, capaciteit, levensduur en veiligheid. Basisbegrippen van magnetisme kennen en toepassen bij de dynamo, transformator, luidspreker, relais en reedcontact. De onderdelen van een dynamo benoemen en beschrijven hoe hiermee elektrische energie kan worden opgewekt. De onderdelen van een transformator benoemen, hiermee de werking van de transformator uitleggen en toepassingen geven.</p>				
D	<p>Bestuderen: Hoofdstuk 10, 14, 15, 16 De in deze hoofdstukken gemaakte vragen bestuderen en begrippenlijsten leren en constructietekeningen Kunnen werken met formules:</p> <p>$p = F / A$ $F_z = m \cdot g$</p> <p>$M = F \cdot l$ $M_{\text{linksom}} = M_{\text{rechtsom}}$</p> <p>$v_{\text{gem}} = s / t$ stopafstand = reactieafstand + remweg</p> <p>$s = v \cdot t$ $a = \Delta v / \Delta t$ $F = m \cdot a$ $W = F \cdot s$</p>	<p>NASK1/K/9 Kracht en veiligheid (b) De kandidaat kan verschillende soorten krachten herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. Bij hefboomen in evenwicht uitleggen op welke manier met een kleine kracht een grote kracht wordt uitgeoefend en omgekeerd en hiervan voorbeelden kennen. Uitleggen hoe bij een katrol de richting van de kracht omgekeerd kan worden en de grootte van de kracht verminderd kan worden. De krachten herkennen en samenstellen die een rol spelen bij een beweging langs een rechte weg. De druk van een voorwerp berekenen</p> <p>NASK1/V/2 Constructies De kandidaat kan in constructies optredende krachten onderscheiden, hierbij aangeven welke krachten op welk voorwerp worden uitgeoefend en de nettokracht op een voorwerp aangeven of berekenen. Een kracht weergeven als een vector en hiermee krachten samenstellen en ontbinden in constructies. De ligging van het massamiddelpunt bij een homogene balk en staaf bepalen en weten dat in dat punt de resultante van de zwaartekracht aangrijpt. Berekeningen maken en redeneringen uitvoeren waarbij natuurkundige begrippen en formules worden toegepast in constructies. Uit bronnen over constructies, gegevens verzamelen en verwerken.</p> <p>NASK1/V/1 Veiligheid in het verkeer De kandidaat kan berekeningen maken en redeneringen uitvoeren waarbij natuurkundige begrippen en formules worden toegepast in situaties van verkeer en veiligheid. Uit bronnen over bewegingen of botsingen, gegevens verzamelen en verwerken</p>	Theorie	90 minuten	ja	30%
E	<p>Bestuderen: klas 3 boek: Hoofdstuk 4 & 5 & 7 & 8 (boek druk 4 Nova) De in deze hoofdstukken gemaakte vragen bestuderen en begrippenlijsten leren. Kunnen werken met formules: $T(K) = t (^{\circ}C) + 273$</p>	<p>NASK1/K/7 Licht en Beeld De kandidaat moet een constructie kunnen tekenen van een schaduw, spiegel, kijkhoek en een lens. De kandidaat moet het kleurenspectrum kennen en kunnen bedenken hoe kleuren worden gezien. Het verschil tussen IR en UV en de gevolgen van de straling. NASK1/K/10 Bouw van de materie De kandidaat moet weten hoe de opbouw van een molecuul eruit ziet. Het verschil tussen zuivere stoffen en mengsels. De verschillende onderdelen van een atoom weten: proton, neutron, elektron. En hierbij kunnen uitzoeken om welk element het gaat. NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming De kandidaat moet de verschillende soorten straling kennen met toepassingen. Radioactieve kernen kunnen onderscheiden. Weten hoe straling wordt gedetecteerd. Werken met halfwaardetijd. NASK1/K/12 Het weer De kandidaat moet kunnen werken met verschillende drukgebieden. Het kunnen omrekenen van mbar naar Pascal. Het omrekenen van graden celcius naar kelvin. Kunnen omschrijven hoe wolken worden gevormd. Vertellen hoe bliksem ontstaat.</p>	Theorie	45 minuten	nee	5 %
F	<p>Bestuderen: Vaardigheden achterin boek</p>	<p>NASK1/K/2 Basisvaardigheden NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde</p>	Praktijk	45 minuten	Ja	5 %

			<p>De kandidaat kan informatie uit bronnenmateriaal selecteren, verwerken en bewerken. Rekenvaardigheden binnen natuurkunde toepassen. Natuurkundige grootheden met symbool en de bijbehorende eenheden met afkorting gebruiken. Natuurkundige apparatuur herkennen en gebruiken. De computer gebruiken. Berekeningen uitvoeren en redeneringen opzetten gebruikmakend van formules. Veilige en onveilige situaties herkennen bij ontwerpen en onderzoek doen en bij onveilige situaties suggesties doen voor verbetering. De deelstappen van een ontwerpproces uitvoeren, de deelstappen van een onderzoek uitvoeren</p>				
Berekening cijfers schoolexamens: $(A*15 + B*15 + C*30 + D*30 + E*5 + F*5) / 100\%$							

NEDERLANDS

Theoretische en gemengde leerweg

Methode: Op Niveau 2e editie; Cito

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	<p>Leesvaardigheid:</p> <p><u>Theorie:</u> Leesstrategieën, tekstverbanden, woordbetekenis, gebruik woordenboek, schrijfdoelen/middelen, onderwerp/hoofdgedachte, indeling tekst, oordelen</p> <p><u>Lesmateriaal:</u> Op Niveau 2e editie, Oefenboekje</p>	<p>NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij.</p> <p>NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.</p> <p>NE/K/6 De kandidaat kan: leesstrategieën hanteren en compenserende strategieën kiezen en hanteren.</p> <p>NE/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.</p>	Schriftelijk	45 minuten	Ja	25%
	B	<p>Kijken en luisteren:</p> <p><u>Theorie:</u> Luisterstrategieën</p> <p><u>Lesmateriaal:</u> Cito: oefentoets</p>	<p>NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij.</p> <p>NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.</p> <p>NE/K/4 De kandidaat kan: luister- en kijkstrategieën hanteren en compenserende strategieën kiezen en hanteren.</p>	Schriftelijk	2 keer 45 minuten (3 x 25 min).	Nee	15%
	C	<p>Spreken (fictie)</p> <p><u>Theorie:</u> Presentatie ontwerpen (a.h.v. visuele presentatietool), reflectie over het boek, leesstrategieën, gespreksstrategieën, luisterstrategieën, schrijfstrategieën</p> <p><u>Lesmateriaal:</u> fictie – zie opdracht</p>	<p>NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij.</p> <p>NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.</p> <p>NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.</p> <p>NE/K/5 Relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gesprekssituatie.</p> <p>Taalgebruik richten op verschillende soorten publiek, de reacties van anderen inschatten en taalvarianten herkennen.</p> <p>NE/K/8 Verschillende soorten fictiewerken herkennen; de situatie, het denken en handelen van de personages beschrijven; de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten; kenmerken van fictie in het fictiewerk aanwijzen; relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren en een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.</p>	Mondeling	45 minuten	Nee	15%

		NE/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.				
D	Schrijfvaardigheid brief of e-mail: <u>Theorie:</u> Schrijfstrategieën, formulering, interpunctie, conventies, inhoud, spelling <u>Lesmateriaal:</u> Op Niveau 2e editie, oefenboekje schrijfvaardigheid	NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij. NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren. NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. NE/K/7 Relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven; het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen; het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek; conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik; elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven en concepten van de tekst herschrijven. NE/V/2 De kandidaat kan een doel- en publiekgerichte tekst schrijven: overeenkomstig de voor de tekstsoort geldende conventies onder gebruikmaking van documentatie. NE/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
E	Schrijfvaardigheid artikel: <u>Theorie:</u> Schrijfstrategieën, formulering, interpunctie, conventies, inhoud, spelling <u>Lesmateriaal:</u> Defenboekje schrijfvaardigheid, Op Niveau 2e editie	NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij. NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren. NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. NE/K/7 Relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven; het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen; het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek; conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik; elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven en concepten van de tekst herschrijven. NE/V/2 De kandidaat kan een doel- en publiekgerichte tekst schrijven: overeenkomstig de voor de tekstsoort geldende conventies onder gebruikmaking van documentatie. NE/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.	Schriftelijk	45 minuten	Ja	10%
F	Interviewverslag met iemand uit het werkveld: <u>Theorie:</u> Gespreksstrategieën, luisterstrategieën, schrijfstrategieën. <u>Lesmateriaal:</u> Interviewverslag - zie opdracht. Op Niveau 2e editie	NE/K/1 Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij. NE/K/2 Basisvaardigheden toepassen bij communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren. NE/K/3 Strategische vaardigheden toepassen om het eigen taalleerproces te bevorderen en het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. NE/K/6 De kandidaat kan: leesstrategieën hanteren en compenserende strategieën kiezen en hanteren.	Schriftelijk	45 minuten	nee	15%

			<p>NE/K/7 Relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven; het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen; het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek; conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik; elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven en concepten van de tekst herschrijven. NE/V/2 De kandidaat kan een doel- en publiekgerichte tekst schrijven: overeenkomstig de voor de tekstsoort geldende conventies onder gebruikmaking van documentatie. NE/V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.</p>				
	G	<p>Gesprek</p> <p><u>Theorie:</u> Gespreksstrategieën, Luisterstrategieën, Schrijfstrategieën</p> <p>Informatie van het interviewverslag en informatie uit Qompas.</p> <p><u>Lesmateriaal:</u> Op Niveau 2e editie</p>	<p>NE/K/1 De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij. NE/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren. NE/K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen de bevordering van het eigen taalleerproces het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. NE/K/5 De kandidaat kan: relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gesprekssituatie strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gesprekssituatie compenserende strategieën kiezen en hanteren het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen. NE/K/7 De kandidaat kan: relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven schrijfstrategieën hanteren compenserende strategieën kiezen en hanteren het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven concepten van de tekst herschrijven op basis van geleverd commentaar.</p>	Schriftelijk	n.v.t.	Nee	10%
<p>Eindcijfer PTA-4 (cijfer schoolexamen) = A*25 + B*15 + C*15 + D*10 + E*10 + F*15 + G*10/7</p>							

Globale jaarplanning

A leesvaardigheid	maart
B kijken & luisteren	december (voor de kerstvakantie)
C fictie	januari/februari
D schrijven 1 (brief/e-mail)	november(eind)
E schrijven 2 (artikel)	oktober (eind)
F interviewverslag	uiterlijk de dag voor de kerstvakantie begint

PRODUCEREN, INSTALLEREN EN ENERGIE

Gemengde leerweg

Methode: elo-digitaal

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Keuzevak Plaat en Constructiewerk	K/PIE 1.1 Werkzaamheden voorbereiden K/PIE 1.2 Machine en gereedschappen in- en afstellen K/PIE 1.3 Materialen bewerken en vervormen K/PIE 1.4 Verbinden van onderdelen en deelproducten K/PIE 1.5 Meten en controleren van vervaardigde producten en afronden van uitgevoerde werkzaamheden	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
	B	Keuzevak Praktisch booglassen	K/PIE 2.1 Informatie verzamelen en werkzaamheden voorbereiden K/PIE 2.2 Lasnaden van lasverbindingen voorbereiden K/PIE 2.3 Materialen verbinden aan de hand van een werktekening volgens de gestelde eisen K/PIE 2.4 Vervaardigde producten opmeten en controleren en de uitgevoerde werkzaamheden afronden	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
	C	Keuzevak Duurzame energie	K/PIE 5.1 Een eenvoudig onderzoek uitvoeren naar het nut en noodzaak van duurzame energietechnieken en de uitkomst presenteren K/PIE 5.2 Met behulp van een bouwtekening pv-panelen intekenen op een bestaand dak K/PIE 5.3 Met behulp van ICT-toepassingen opbrengstberekeningen maken voor pv-panelen en het werk voorbereiden K/PIE 5.4 Met behulp van een bestaande bouwtekening pv-panelen monteren K/PIE 5.5 Een eenvoudige sanitaire installatie aansluiten op een zonneboiler K/PIE 5.6 Metingen met infraroodcamera uitvoeren en verwerken in een advies	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
	D	Keuzevak Werktuigkundig en elektrotechnisch onderhoud	K/PIE 6.1 Werktuigkundig onderhoud uitvoeren aan machines en apparaten K/PIE 6.2 Elektrotechnisch onderhoud uitvoeren aan machines en apparaten K/PIE 6.3 Onderhoud uitvoeren aan een leidingsysteem K/PIE 6.4 Onderdelen vervaardigen ten behoeve van onderhoud K/PIE 6.5 Machines en apparaten installeren K/PIE 6.6 Lagers demonteren en monteren K/PIE 6.7 Uitgevoerde werkzaamheden gebruiksklaar opleveren	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
	E	Keuzevak Utiliteitinstallaties	K/PIE 7.1 Tekeningen en schema's van utiliteitinstallaties lezen en een werkvoorbereiding maken K/PIE 7.2 Leidingsystemen voor een utiliteitinstallatie aanleggen, schakelmateriaal en onderdelen monteren en aansluiten K/PIE 7.3 Onderdelen en utiliteitsinstallaties monteren, aansluiten en in bedrijf stellen aan de hand van een werktekening	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
	F	Keuzevak Booglasprocessen	K/PIE 8.1 De werkzaamheden voorbereiden K/PIE 8.2 Machine en gereedschappen in- en afstellen K/PIE 8.3 Materiaal voorbereiden en lasnaden aanbrengen K/PIE 8.4 Plan van aanpak opstellen K/PIE 8.5 Onderdelen en deelproducten met elkaar verbinden	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%

G	Keuzevak Verspaningstechnieken	K/PIE 12.1 Met behulp van 2D en 3D CAD software een ontwerp van een draai- en freesproduct maken en de uitvoering voorbereiden K/PIE 12.2 Een ontworpen draai- en freesproduct produceren	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
H	Keuzevak Woon- en kantoortechnologie	K/PIE 13.1 Een elektrische installatie ontwerpen, tekenen en calculeren K/PIE 13.2 Tekeningen en schema's van een elektrische installatie lezen en interpreteren K/PIE 13.3 Een elektrische installatie aanleggen en monteren K/PIE 13.4 Een elektrische installatie schakelen met domotica	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
I	Keuzevak Domotica en automatisering	K/PIE 15.1 In een practicum een domotica installatie opbouwen aan de hand van een schema en opstellingstekening K/PIE 15.2 Door middel van domotica een automatische besturing realiseren en testen K/PIE 15.3 Een automatische besturing met domotica componenten demonstreren en presenteren	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
J	Keuzevak Dakbedekking	K/PIE 11.1 Voor het vervaardigen van een dakgoot en dakrandafwerkingen uitslagen maken en overnemen op een zinken plaat K/PIE 11.2 Verschillende soorten zinken dakgoten maken K/PIE 11.3 Een dakrandafwerking van zink maken	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
K	Keuzevak Drinkwater & sanitair	K/PIE 10.1 Een drinkwater - en sanitaire installatie ontwerpen, tekenen en calculeren K/PIE 10.2 Tekeningen en schema's van drinkwater- en sanitaire installaties lezen en interpreteren K/PIE 10.3 Leidingsystemen voor een drinkwater - en sanitaire installatie aanleggen K/PIE 10.4 Een drinkwater- en sanitaire installatie afmonteren K/PIE 10.5 Een warmtewisselaar toepassen in een sanitaire installatie	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%
L	Keuzevak CNC technieken	K/PIE 9.1 informatie over het CNC programma verzamelen en de werkzaamheden voorbereiden. K/PIE 9.2 een CNC machine gebruiksklaar maken. K/PIE/ 9.3 een machine productieklaar maken en bedienen. K/PIE/9.4 materialen met een CNC machine bewerken.	Praktisch met theorie-component	-	Nee*	50%

SE Profielvak	50%	100% Combinatiecijfer Beroepsgericht	SE Profielvak wordt in leerjaar 3 afgesloten. Het CSPE vindt landelijk eind leerjaar 4 plaats. Het SE profielvak en het CSPE vormt 50% van het examencijfer. De twee keuzevakken in leerjaar 4 tellen per vak voor 25% mee dus vormen in totaal ook 50% van het eindexamencijfer.
CSPE			
SE Keuzevak	25%		
SE Keuzevak	25%		

* In overleg met de docent kan één onderdeel van deze praktische toets herkanst worden.

REKENEN

Kaderberoepsgerichte en Theoretische leerweg

Methode: Zelf ontwikkeld

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 3 - 4	A	Getallen	Getallen, bevat kleine en grote getallen, breuken, positieve en negatieve getallen, afronden, procenten en decimale getallen (kommagetallen). Machtsverheffen is beperkt tot de kwadraten. Machtsverheffingen en worteltrekkingen mogen in alle gevallen met de rekenmachine worden uitgevoerd.	Schriftelijk	45 minuten	ja	1
	B	Verbanden	Verbanden, omvat onder meer grafieken en diagrammen, de term gemiddelde, tekenen van tabellen en hanteren van formules	Schriftelijk	45 minuten	ja	1
	C	Meten en meetkunde	Meten en meetkunde, de grootheden lengte en omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht en snelheid. Het omrekenen van meeteenheden en berekening van lengte, omtrek, oppervlakte en inhoud.	project		nee	1
	D	Verhoudingen	Verhoudingen, rekenen met verhoudingen en het in elkaar omzetten van breuken, procenten, verhoudingen en schaalgrootte.	Schriftelijk	45 minuten	ja	1
Berekening cijfer rekenexamen: (cijfer A*1 + cijfer B*1 + cijfer C*1 + cijfer D*1)/4							

Binnen leerjaar 3 worden alle onderdelen behandeld en getoetst. Bij een gemiddelde onvoldoende, wordt in leerjaar 4 het onderdeel wat onvoldoende gemaakt is herhaal en herkanst. Behalve meten en meetkunde, deze kan niet herkanst worden.

WISKUNDE

Theoretische/Gemengde leerweg

Methode: Moderne wiskunde

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	H1 Grafieken en vergelijkingen	K4 Algebraïsche verbanden De kandidaat kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij: – tabellen, grafieken en formules hanteren bij verschillende typen verbanden – geschikte wiskundige modellen gebruiken.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
	B	H2 Vlakke meetkunde	K6 Meetkunde De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: – redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen – afmetingen meten, schatten en berekenen – meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
	C	H3 Informatieverwerking	K7 Informatieverwerking, statistiek De kandidaat kan informatie verzamelen, weergeven en analyseren met behulp van grafische voorstellingen, en daarbij: – statistische representatievormen en een graaf hanteren – op basis van de verwerkte informatie verwachtingen uitspreken en conclusies trekken. K8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten De kandidaat kan problemen in alledaagse situaties vertalen naar wiskundige problemen, en daarbij: – de hierboven genoemde vaardigheden geïntegreerd gebruiken – conclusies trekken	Schriftelijke opdracht	inleveren	neen	12,5%
	D	H4 Machtsverbanden	K4 Algebraïsche verbanden De kandidaat kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij: – tabellen, grafieken en formules hanteren bij verschillende typen verbanden – geschikte wiskundige modellen gebruiken.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%

E	H5 Rekenen	K5 Rekenen, meten, schatten De kandidaat kan efficiënt rekenen en cijfermatige gegevens kritisch beoordelen, en daarbij: – schatten en rekenen met gangbare maten en grootheden – op een verstandige manier de rekenmachine gebruiken.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
F	H6 Goniometrie	K6 Meetkunde De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: – redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen – afmetingen meten, schatten en berekenen – meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
G	H7 Exponentiële formules	K4 Algebraïsche verbanden De kandidaat kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij: – tabellen, grafieken en formules hanteren bij verschillende typen verbanden – geschikte wiskundige modellen gebruiken.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
H	H8 Ruimte meetkunde	K6 Meetkunde De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: – redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen – afmetingen meten, schatten en berekenen – meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.	Schriftelijk	45 minuten	ja	12,5%
Berekening cijfer schoolexamens: (cijfer A*12,5 + cijfer B* 12,5 + cijfer C*12,5 + cijfer D*12,5 + cijfer E*12,5 + cijfer F*12,5+ cijfer G*12,5 + cijfer H*12,5)/100						

ZORG EN WELZIEN

Gemengde leerweg

Methode: Mixed, Thieme Meulenhoff

Periode	Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Toetsvorm	Tijdsduur	Herkansing	Weging
Leerjaar 4	A	Keuzevak 1	K/ZW/1.1 tm 1.4 Kennismaking met uiterlijke verzorging K/ZW/1.1 een klant ontvangen en het bezoek afronden K/ZW/1.2 een eenvoudige haar- en hoofdhuid behandeling uitvoeren die past bij het haar en de hoofdhuid van de klant. K/ZW/1.3 een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant K/ZW/1.4 een eenvoudige handbehandeling uitvoeren die past bij de conditie van de handen van de klant	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
	B	Keuzevak 2 Haarverzorging	K/ZW/ 2.1 tm 2.2 K/ZW/2.1 een haar- en hoofdhuid behandeling uitvoeren op basis van een haar diagnose bij een klant K/ZW/2.1 haar omvormen	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
	C	Keuzevak 3 Huidverzorging	K/ZW/ 3.1 tm 3.2 K/ZW/3.1 een gezichtsverzorgende behandeling uitvoeren op basis van een huiddiagnose K/ZW/3.2 een lichaamsverzorgende behandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant en daarbij rekening houden met de privacy van de klant	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
	D	Keuzevak 9 * Facilitaire dienst, catering en onderhoud	KW/ZW/9.1 tm 9.4 K/ZW/9.1 een ruimte verzorgd, functioneel en sfeerol gereedmaken. K/ZW/9.2 eenvoudige cateringwerkzaamheden verrichten en werken volgens HACCP richtlijnen. K/ZW/9.3 werken in een grootkeuken volgens HACCP richtlijnen. K/ZW/9.4 eenvoudige administratieve werkzaamheden verrichten.	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
	E	Keuzevak 5 Welzijn kind en jongere	K/ZW/5.1 tm 5.5 K/ZW/5.1 ondersteunen bij opvoeding en ontwikkeling K/ZW/5.2 kinderen en jongeren ondersteunen in dagelijkse situaties en hierbij de zelfredzaamheid bevorderen K/ZW/5.3 (re)creatieve activiteiten voor kinderen of jongeren organiseren en hen stimuleren en begeleiden K/ZW/5.4 de omgeving verzorgen en inrichten voor een leeftijdsgroep K/ZW/5.5 een dagrapportage maken volgens een rapportagesysteem en dit mondeling toelichten	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%

F	Keuzevak 6 Wonen en huishouden	K/ZW/6.1 tm 6.5 K/ZW/6.1 persoonlijke aandacht geven aan de klant K/ZW/6.2 informeren naar de wensen van de klant en een voorstel maken voor het onderhoud van de woon- en leefomgeving en daarbij rekening houden met de zelfredzaamheid van de klant K/ZW/6.3 bijdragen aan het realiseren van een veilige, schone en sfeervolle leefomgeving K/ZW/6.4 zorg dragen voor kleding, schoeisel en linnengoed K/ZW/6.5 boodschappen in huis halen	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
G	Keuzevak 8 Welzijn volwassenen en ouderen	K/ZW/ 8.1 tm 8.4 K/ZW/8.1 volwassenen en ouderen ondersteunen in dagelijkse situaties en hierbij de zelfredzaamheid bevorderen K/ZW/8.2 volwassenen en ouderen ondersteunen bij het vinden van een geschikte dagbesteding in de buurt, het dorp of de stad K/ZW/8.3 een (re)creatieve activiteit voor volwassenen en ouderen organiseren en uitvoeren op het gebied van muziek, drama, beeldende vorming K/ZW/8.4 een klant observeren tijdens het uitvoeren van de activiteiten daarover rapporteren	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
H	Keuzevak 11 Ondersteunen bij sport en bewegingsactiviteiten	K/ZW/11.1 tm 11.5 Ondersteunen bij sport en bewegingsactiviteiten K/ZW/11.1 informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio K/ZW/11.2 voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren K/ZW/11.3 assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten K/ZW/11.4 omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures K/ZW/11.5 assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
I	Keuzevak 12 Voorkomen van ongevallen en EHBO	K/ZW/12.1 tm 12.5 K/ZW/12.1 assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie K/ZW/12.2 de functie van enkele organen en weefsels uitleggen K/ZW/12.3 in acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan K/ZW/12.4 stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen K/ZW/12.5 aan de hand van de ongevalsituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B)	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
J	Keuzevak EO Ondernemen	K/EO/5.1 tm 5.4 K/EO/5.1 jezelf als ondernemer beschrijven K/EO/5.2 een marketingplan maken K/EO/5.3 een (eenvoudig) financieel plan maken K/EO/5.4 het uitvoeren van het ondernemingsplan	Praktisch met theoriecomponent	-	Nee*	50%
		SE Profielvak wordt in leerjaar 3 afgesloten. Het CSPE vindt landelijk eind leerjaar 4 plaats. Het SE profielvak en het CSPE vormt 50% van het examencijfer. De twee keuzevakken in leerjaar 4 tellen per vak voor 25% mee dus vormen in totaal ook 50% van het eindexamencijfer.				

* Afzonderlijk mogen de cijfers niet lager zijn dan een afgeronde 4